

Δελτίο
στο σχετικό υλικό

► Πώς σας φαίνεται να ακούτε κάποιον να δηλώνει πως μια εξαγγελία αύξησης φόρων σε βοηθά να κερδίσεις τις εκλογές; και ότι ένα κράτος

εισπράττει το 99% των φόρων; Κυρίες και κύριοι, ο Κώστας Σημίτης «ανακρίνει» τον Γκόραν Πέρσον. Και έχουν και οι δυο τους πολλά να πουν...

Ο διάλογος Σημίτη - Πέρσον για το «σουηδικό μοντέλο»

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΣΚΟΥΡΗ

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Αγαπτιέ Goran, στην ομιλία σου ανέφερες ότι το κοινωνικό κράτος οφείλει να διασφαλίζει τους απαραίτητους πόρους για την κοινωνική πολιτική με τη φορολογία. Στη Σουηδία, η φορολογία του εισοδήματος, ακόμα και σήμερα που οι φόροι μειώνονται σε όλες τις χώρες, μπορεί να φτάσει το 50% περίπου του εισοδήματος. Η εμπειρία μας είναι ότι η υψηλή φορολογία οδηγεί σε εκτεταμένη φοροδιαφυγή και στην παραοικονομία. Πώς αντιμετωπίζετε αυτό το πρόβλημα στη Σουηδία;

Γκ. ΠΕΡΣΟΝ: Οφείλω να ομολογήσω ότι το θέμα αυτό δεν αποτελεί σημαντικό πρόβλημα στη χώρα μας. Πρέπει να μάθετε κάτι σχετικά με την σουηδική πολιτική παράδοση: Στη Σουηδία είναι δυνατόν να κερδίσει κανείς τις εκλογές ακόμα και αν εξαγγείλει αύξηση των φόρων. Αυτό να το θυμάστε! Το 1994, μετά από 3 χρόνια συντηρητικής κυβέρνησης, επτά μεγάλες πόλεις, συμπεριλαμβανομένης της Στοκχόλμης, πέρασαν στους Σοσιαλδημοκράτες, παρά το γεγονός ότι οι υποψήφιοί μας είχαν εξαγγείλει αύξηση των φόρων.

Παρά το γεγονός αυτό εξελέγησαν! Ξέρετε γιατί; Διότι στην Σουηδία υπάρχει στενή σχέση μεταξύ αυτού που πληρώνεις και αυτού που παίρνεις. Πρέπει πάντοτε να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί με το θέμα της γραφειοκρατίας στο δημόσιο τομέα. Ο κόσμος δεν θέλει να πληρώνει φόρους και να παίρνει ως αντάλλαγμα περιττή γραφειοκρατία. Πρέπει να είμαστε πάντοτε προσεκτικοί σε αυτό το ζήτημα. Σήμερα, όλοι καταλαβαίνουν ότι υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ πόρων και ποιότητας. Εάν θέλεις περισσότερη και καλύτερη δημόσια υγεία πρέπει να πληρώσεις γι' αυτή. Δεν μπορούμε να υποσχεθούμε καλύτερη υγεία και συγχρόνως λιγότερους φόρους.

Οι Σουηδοί το καταλαβαίνουν αυτό. Έχουμε πράγματι ένα υψηλό επίπεδο φόρων. Έχουμε όμως επίσης και έναν ιδιαίτερα αποτελεσματικό δημόσιο τομέα, ο οποίος όμως μας κοστίζει μόνο το 4% του ΑΕΠ. Πιστεύω ότι πρέπει να είναι ένα από τα μικρότερα ποσοστά στον κόσμο. Εκτός αυτού όμως έχει ιδιαίτερη σημασία ότι ει-

“
Στη Σουηδία είναι δυνατόν να κερδίσει κανείς τις εκλογές, ακόμη και αν εξαγγείλει αύξηση των φόρων

σπράτουμε τους φόρους που έχουμε συμφωνήσει. Θέλω να σας ενημερώσω ότι εισπράτουμε περίπου το 99% των φόρων που έχουμε προγραμματίσει! Διαθέτουμε πολύ αποτελεσματικές φορολογικές υπηρεσίες που μάλιστα έχουν βραβευτεί πολλές φορές για την υψηλή ποιότητα που προσφέρουν. Από την άλλη όμως, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι αν αρχίσει η κακοδιαχείριση στο δημόσιο τομέα τότε θα καθεί αμέσως η υποστήριξη του κόσμου στο σύστημα υψηλής φορολογίας. Για αυτό τον λόγο πρέπει να διατηρούμε πάντοτε ένα καλό επίπεδο υπηρεσιών στο δημόσιο. Ασφαλώς αυτό δεν είναι εύκολο, θα ήμουν ψεύτης αν υποστήριζα το αντίθετο, ωστόσο όμως μέχρι στιγμής η κατάσταση είναι υπό έλεγχο. Άρα λοιπόν, στην Σουηδία εξαγγελίες για μείωση των φόρων δεν σε βοηθούν να κερδίσεις τις εκλογές, κυρίως αν είσαι σοσιαλδημοκράτης. Δεν μας ψηφίζει γι' αυτό ο κόσμος! Στα μέσα της δεκαετίας του '90, μόλις πέρασε την οικονομική κρίση, μειώσαμε τους φόρους.

Ο λόγος όμως, ήταν ότι για να ξεπεράσουμε την κρίση και να εξισορροπήσουμε τον προϋπολογισμό είχαμε προηγουμένως αυξήσει αρκετά τους φόρους. Είχαμε πάντως, εξηγήσει στον κόσμο την στρατηγική μας και τηρήσαμε τις υποσχέσεις μας.

Αυτό αρέσει στον κόσμο. Αν τώρα, στα μέσα μιας προεκλογικής εκστρατείας έλεγα ότι: «σκοπεύω να μειώσω τους φόρους» θα μου απαντούσαν ότι «τους χρειαζόμαστε για την υγεία και την παιδεία». Όπως καταλαβαίνετε, χρειάστηκαν να περάσουν πολλά χρόνια για να αποκτήσει ο κόσμος τέτοια νοοτροπία. Το μυστικό της επιτυχίας είναι η καταπολέμηση της γραφειοκρατίας. Πρέπει να είναι όσο

►► Ο διάλογος Κ. Σημίτη - Γκ. Πέρσον πραγματοποιήθηκε σε εκδήλωση του ΟΠΕΚ με θέμα «Το σουηδικό μοντέλο: Οκτώ χρόνια κυβερνητικής εμπειρίας για τη διαμόρφωση μιας σύγχρονης κοινωνίας»

πο περιορισμένη γίνεται. Τα χρήματα πρέπει να πηγαίνουν σε γιατρούς, καθηγητές και νοσοκόμες και όχι σε δημόσιους υπαλλήλους. Να το πετύχεις αυτό είναι βεβαίως δύσκολο. Αξίζει τέλος, να σας ενημερώσω ότι αν στην Σουηδία κάποιος πολιτικός καταλήξει να έχει φορολογικές εκκρεμότητες τότε θεωρείται περίπου πολιτικά «νεκρός». Πρέπει όλοι να πληρώνουμε τους φόρους μας. Οι φόροι είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με το «κοινωνικό κράτος». Αυτοί που δεν τους πληρώνουν δεν δικαιούνται να μας εκπροσωπούν. Αυτό είναι πολύ σημαντικό.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Ευχαριστώ Goran. Στην ομιλία σου αναφέρθηκες στην ανάπτυξη των πανεπιστημίων στη χώρα σου. Στην Ελλάδα έχουμε ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ευρώπη νέων που αποφοιτούν από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και εγγράφονται μετά στα πανεπιστήμια. Παρ' όλα αυτά, απέχουμε ακόμα πολύ από το να είμαστε μια κοινωνία της γνώσης. Σημαντικά προϋπόθεση για την κοινωνία της γνώσης είναι η ποιότητα των πανεπιστημίων. Πώς εξασφαλίζετε αυτή την ποιότητα στη

“
Μια σύγχρονη κοινωνία με υψηλή παραγωγικότητα μπορεί να συμπέσει την ανεργία και κάτω από το 3%

Σουηδία; Γίνεται αξιολόγηση των πανεπιστημίων; Και υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια στη Σουηδία;

Γκ. ΠΕΡΣΟΝ: Ναι, υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια και υπάρχει ένα σύστημα αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των πανεπιστημίων μας, που συχνά πραγματοποιείται από το Ανώτατο Συμβούλιο της Ανώτερης Εκπαίδευσης, αλλά πάντοτε με τη βοήθεια εμπειρογνομόνων από άλλες χώρες, που αξιολογούν αν επιτυγχάνουμε αποτελέσματα που είναι αρκετά καλά ή όχι. Γιατί στο κάτω-κάτω πρόκειται για μια διεθνή δραστηριότητα. Ένα πανεπιστήμιο ει-

ναί ένας διεθνής φορέας. Εκπαιδεύει την επόμενη γενιά και η επόμενη γενιά θα είναι μια παγκοσμιοποιημένη γενιά. Χρειάζεται μια εκπαίδευση που να είναι ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες χώρες. Πρέπει να είσαι ο καλύτερος και δεν μπορείς να ξέρεις αν είσαι ο καλύτερος αν δεν συγκρίνεις τα αποτελέσματά σου με τους άλλους και πρέπει να το κάνεις αυτό συνεχώς.

Αυτό πάντως είναι κάτι το επίπονο και δεν είναι εύκολο να γίνει εσωτερικά, από τις δομές των ίδιων των πανεπιστημίων. Είναι όμως απαραίτητο να γίνεται αν πρόκειται να δαπανούμε τεράστια ποσά για τον τομέα αυτό.

Είχαμε μια αύξηση τα τελευταία 10-15 χρόνια των δαπανών. Τώρα πρέπει να εστιάσουμε στην ποιότητα. Μερικές φορές είναι δύσκολο να γίνουν τα δύο αυτά πράγματα ταυτόχρονα. Από την άλλη πλευρά μια χώρα που δεν έχει υψηλούς στόχους για την πανεπιστημιακή της παιδεία, δεν θα είναι ποτέ ανταγωνιστική. Προσπαθούμε συνεχώς να βρούμε τρόπους συνεργασίας ανάμεσα στις εταιρείες, στις μεγάλες πολυεθνικές σουηδικές ε-